

# CRONOLOGIA D'ALEXANDRE GALÍ. 1886-1969

JOSEP MASABEU

- 1886 Neix a Camprodon, l'11 d'abril. Segon fill de Francesc Galí i Claret i Maria Coll i Aymerich.
- 1897 Mor el pare, i els germans grans es traslladen a Barcelona per necessitats econòmiques. Viu amb el seu oncle Bartomeu, cunyat de Pompeu Fabra, que regentava una notable escola privada.
- 1906 Escriu les seves primeres poesies.
- 1909 Després d'unes incursions en el camp del comerç, obligades per la situació familiar, entra en contacte amb Joan Bardina que li ofereix un càrrec de professor en la seva Escola de Mestres. Publica els seus primers articles a la Revista *Font Nova* de Camprodon.
- 1910 Organitza a Terrassa l'Escola Vallparadis, regentada per un patronat de pares d'alumnes. A Vallparadis hi professen, entre altres, la que serà la seva muller Josefa Herrera i Serra, Artur Martorell, Enric Gibert. Col·laboració íntima amb el cercle cultural terrassenc del qual Joan Llongueras és la figura preminent. Escriu a les revistes *La Sembra* i *Ciutat* de Terrassa.
- 1915 Prat de la Riba, que havia visitat Vallparadis el 1913, li proposa d'entrar al Consell d'Investigació Pedagògica com a Oficial de Secretaria. Dirigeix l'Escola d'Estiu des d'aquest any fins el 1923. Dirigeix la Biblioteca de Pedagogia, promoguda per Eladi Homs des del Consell d'Investigació Pedagògica. Executa el programa de construccions escolars, elaborat per Eladi Homs i aprovat en les seves línies mestres per la Mancomunitat.
- 1916 És nomenat Secretari del Consell de Pedagogia de la Mancomunitat. En aquesta Secretaria s'acumulen la Direcció de l'Escola d'Estiu, la Secretaria del Patronat de l'Escola Industrial, i l'administració de les publicacions del Consell: els *Quaderns d'Estudi* i la *Col·lecció Minerva* de textos d'ensenyament i divulgació en català. Redacta, juntament amb Eladi Homs, la *Guia de les Institucions Científiques i d'Ensenyança* de la Diputació de Barcelona.
- 1917 És nomenat Administrador General de la Universitat Industrial, a fi de donar una coordinació a totes les escoles creades al seu redós.
- 1918 En aquests anys escriu esporàdicament a les revistes *Criterion*, *Ciència*, *La Revista* i al diari *La Veu de Catalunya*, entre d'altres. Elabora, conjuntament amb Eladi Homs, el projecte de reorganització de l'Escola Elemental del Treball, aprovat per la Diputació de Barcelona.
- 1920 Pren sota la seva responsabilitat la Secretaria i Direcció Delegada dels Estudis Normals de la Mancomunitat.
- 1922 Pren sota la seva direcció l'Escola Montessori, que havia estat dirigida per la Dra. Montessori i Eladi Homs. A partir d'aquell moment s'anomena Escola Graduada de la Mancomunitat. Assisteix com alumne al Curs d'Estiu de l'Institut de Ciències de l'Educació de Ginebra que tingué lloc a Thonon. Participa en el Congrés d'Educació Moral de Ginebra. És nomenat President de la Comissió Tècnica de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. Crea el *Butlletí dels Mestres*, del que sempre en serà el Director.
- 1923/24 L'anomenat "afet Dwelshauvers" (defensa d'un professor belga de la Mancomunitat que fou calumniat per les autoritats dictatorials) provoca la dimissió d'Alexandre Galí i d'un gran nombre de professors i membres de les institucions de la Mancomunitat. D'acord amb els pares dels alumnes de l'Escola Graduada de la Mancomunitat, el curs s'acaba en pisos i locals de ventura i es prepara, pels cursos següents, una escola privada del mateix esperit, que serà Blanquerna.
- 1924 Es funda la Mútua Escolar Blanquerna, amb diverses seccions: l'Escola Blanquerna (parvulari i escola graduada de nois i noies), l'Acadèmia Elisenda noies grans), i l'Acadèmia Monturiol (nois grans). Integrarà en aquesta fase l'Acadèmia Reixac. Diversitat de locals per a absorbir el nombre creixent d'alumnes. Blanquerna mantingué la funció de catalanitat que no podia ésser realitzada des dels organismes públics. Presenta una comunicació al Congrés de "La Nouvelle Education" de Lyon, en el qual dóna compte de l'assaig realitzat a l'Escola Graduada sobre teatre d'infants.
- 1925 Organitza els "Cursos Tècnics de Pedagogia", que es celebren a l'Ateneu Polytechnicum. Experimentació científica d'Alexandre Galí a Blanquerna i a través dels Cursos Tècnics de Pedagogia.
- 1928 En el Congrés del Bilingüisme celebrat a Luxembourg defensa la ponència *Com es pot mesurar la influència del bilingüisme*. Durant el Congrés es va constituir una Comissió Internacional de Bilingüisme, de la qual Alexandre Galí va formar part com a representant de Catalunya. Publica *La mesura objectiva del treball escolar*, *L'ensenyament de l'Ortografia als infants* i *L'ensenyament de la composició a l'infant*, primer volum dels *Annals dels Cursos Tècnics de Pedagogia*.
- 1929 Els Cursos Tècnics de Pedagogia són afiliats a l'Institut de Ciències de l'Educació de Ginebra. La Mútua Escolar Blanquerna crea una nova secció: l'Acadèmia de Música de Barcelona.
- 1930 Caigut Primo de Rivera, els Cursos Tècnics de Pedagogia reprenen la seva activitat amb el nom de Seminari de Pedagogia de la Diputació de Barcelona, del qual és nomenat Secretari Tècnic. És nomenat Secretari del Consell Informatiu de Pedagogia de la Diputació de Barcelona. Pren forma el projecte d'un edifici nou, de planta, per a les institucions de la Mútua Escolar Blanquerna.
- 1931 És nomenat Secretari General del Consell de Cul-

- tura de la Generalitat, càrrec que exerceix sense deixar la Direcció de Blanquerna.
- És nomenat Secretari del Comitè de la Llengua, organisme creat per a dur a terme el dispostat pel Decret sobre la Llengua a l'Ensenyament Primari de Marcel·lí Domingo.
- Reapareix el *Butlletí dels Mestres*, que havia deixat de publicar-se durant la Dictadura.
- Dirigeix la seva última Escola d'Estiu. A partir d'aquell moment hi participa com a professor.
- Publica *Per la llengua i per l'escola, Lliçons de Llenguatge* 1a. i 2a. part, i el *Llibre del Mestre de les Lliçons de Llenguatge*.
- 1932 És nomenat Professor Complementari de Psicotècnica Escolar a l'Escola Normal de la Generalitat.
- Presenta comunicacions al Congrés de "L'Education Nouvelle" a Niça.
- En col·laboració amb la seva esposa, Josefa Herrera, publica *Activitat i llibertat en Educació*.
- Comença el trasllat de les institucions de la Mútua Escolar Blanquerna a l'edifici nou de la Via Augusta.
- 1933 Trasllat de la totalitat de les institucions de la Mútua a l'edifici nou.
- L'estiu de 1933 i el de 1934 participa en l'Escola d'Estiu de la Federació Catalana de l'Ensenyament Lliure, que agrupava la majoria d'escoles religioses prohibides per la Constitució, i que s'havien organitzat com a mútues de pares d'alumnes seguint gairebé al peu de la lletra els Estatuts de Blanquerna.
- 1934 La Mútua Escolar Blanquerna crea una nova secció pels alumnes que estudien comerç: l'Acadèmia Capmany. Fins aquell moment aquests alumnes formaven un grup de l'Acadèmia Monturiol.
- 1935 Publica el primer volum de la *Introducció a la Gramàtica*, Premi de l'Institut d'Estudis Catalans.
- 1936 Durant el mes de juliol dona tres conferències en el Curs d'Estiu de San Sebastián. Retorna a Barcelona via França.
- Dissolt el Consell de Cultura de la Generalitat, és nomenat Cap del Negociat de la Llengua Catalana i membre del Tribunal del Català.
- L'Escola Blanquerna passa a dependre directament de la Generalitat com a Escola d'Experimentació i Assaig. No està compresa dins l'organització del CENU, i continua la seva activitat fins el 1939.
- Pere Blasi és nomenat Comissari de la Generalitat a l'Escola Blanquerna.
- És nomenat professor de "Metodologia de l'Ensenyament del Llenguatge" a la Universitat de Barcelona, que professa paral·lelament amb la càtedra de Pompeu Fabra.
- 1937 Durant la guerra, Alexandre Galí assoleix una gran autonomia per a Blanquerna, cosa que li permet ampliar experiències pedagògiques en l'ordre social, fins al punt que, científicament, malgrat el dolor de la guerra, va dir que aquells tres anys foren d'una fructificació esponerosa tant en l'ordre pedagògic com en l'espiritual i el social.
- Publica el volum segon de la *Introducció a la Gramàtica*.
- 1938 Escriu a la *Revista de Catalunya*.
- 1939 És clausurada l'Escola Blanquerna.
- Alexandre Galí s'exilia a França.
- 1943 Retorn a Catalunya. A Tolosa de Llenguadoc, durant l'exili, havia dirigit la Residència-Escola "Larade" per a nois exiliats, sostinguda pel "Secours Quaker American".
- 1944 Treballa a la casa SPES (després Bibliograf), en una col·lecció de diccionaris, entre ells un de llatí-castellà avui encara en ús.
- 1945 El Patronat Miverna (Fèlix Millet i Pere Puig i Quintana especialment), li encarrega l'estudi de les institucions i la cultura catalana de 1900 a 1936. En aquells moments de desaparició documental de tots els rastres de la nostra identitat calia deixar un testimoni fidedigne; i Galí coneixia a fons l'obra cultural de Catalunya abans de la Guerra Civil. Hi va treballar durant cinc anys (1945-1950) sense fer cap altra cosa. El 1950 ja era enllestida la *Història de les Institucions i del Moviment Cultural a Catalunya 1900-1936*, que la Fundació Alexandre Galí ha editat en 23 volums entre 1978 i 1986.
- 1951 Alterna la seva tasca editorial amb estudis sobre la problemàtica del món actual, i investigacions sobre el segle XVIII.
- 1953 És guardonat amb el Premi Aedos per la biografia del Baró de Maldà.
- 1954 Publicació de *Rafael d'Amat i Cortada, Baró de Maldà*, Premi Aedos, i *El Col·legi de la bona vida*, estudi d'una part del *Calaix de sastre* del Baró de Maldà.
- 1955 Reprèn les seves activitats pedagògiques, sense deixar el treball a Bibliograf, amb el qual es guanya la vida.
- Recolza l'organització "Obra Cultural" creada per Jaume Font per a l'ajuda a escoles noves. Dona directrius i assessora l'escoltisme, l'Escola d'Assistents Socials i nombroses escoles noves: Santa Anna, Costa i Llobera, Laietània, La Molina, Sant Gregori, Talitha, Mireia, Proa, Sant Ildefons de Cornellà, Mowgli d'Igualada, Lys, la Institució Paidià, etc.
- Col·labora a la fundació i dona nom a la institució Rosa Sensat, la col·laboració amb la qual s'esllangueix a partir dels anys 60 per divergències pedagògiques, especialment pel que fa referència a l'educació de la llibertat.
- Nombroses sessions a casa seva, sobre els temes més actuals de la didàctica, pedagogia i política i organització escolar.
- 1963 Sense que es pugui fixar una data exacta, l'actuació d'Alexandre Galí va prenent el caràcter que ell defineix en les frases finals del seu *Curriculum* d'entrada a l'Institut d'Estudis Catalans: llibertat creadora i estructuradora, enfront de la formació de masses. "Alguns elements de la meua campanya han servit de base a les meves últimes publicacions. He procurat donar-los un to que no ha estat comprès i molt menys seguit".
- 1964 Publica a Perpinyà (Ed. Proa) *Una hipotètica revolució d'uns mestres hipotètics*.
- 1967 Publica *Mirades al món actual*, primera sèrie de vuit assaigs (Ed. Arc).
- 1968 Col·labora a l'Any Fabra amb una biografia del mestre editada per *Cavall Fort*.
- És nomenat membre de l'Institut d'Estudis Catalans.
- El desembre dona la seva darrera conferència pública en la inauguració de l'edifici nou de l'Escola Sant Gregori de Barcelona, amb el títol *Règim de llibertat, règim de confiança*, que reprèn el de la darrera conferència que va donar als pares de Blanquerna el 18 de juny de 1936.
- 1969 Mor a Barcelona el 29 de maig, a primera hora del matí.
- Dins el corró de la màquina d'escriure hi ha un full del "colofó" amb el que pensava cloure el seu darrer assaig:

"Com resoldre que cada home individual fill de pare i mare, per pobre, per infeliç que sigui, pugui valer virtualment com tota la humanitat i com tot l'univers davant Déu?. Perquè si no és així, si hem de tornar a pensar en uns quants privilegiats, no val la pena viure. Matar no és

cap solució; posats a matar, matem; i prou ciència i filosofia. Però no es tracta sinó de fer viure i salvar. La defensa sistemàtica de la vida de l'home, fonament i tradició de l'Església Catòlica, no és tan sols una gran posició moral; és l'única posició legítima i sense absurditat".